

● SEJA OBČINSKE KONFERENCE ZKS

Kako in kam iz krize?

(nadaljevanje s 1. strani)

Kako te cilje dosegamo v naši občini?

Seveda so vedno najbolj zgovorni konkretni rezultati v svojem okolju. Zato se je tudi Ivan Kuhar dlje pomudil pri oceni razmer našega občinskega gospodarstva. Ocenil je, da smo, razen izvoza v letu 1986 in padanja rasti fizičnega obsega industrijske proizvodnje v letu 1987, v glavnem uspeli uresničevati načrtovane razvojne cilje. Še zlasti pa je spodbudno, da je naše gospodarstvo v letu 1987 preseglo načrtovano rast izvoza, kljub znanim pripombam na neustrezen devizni sistem. Tudi na področju prestrukturiranja so že bili v naših delovnih organizacijah doseženi vidni premili. Razveseljivo je, da so začeli v to smer razmišljati že v sleherni sredini, smo pa seveda še daleč od željenih ciljev. Potrebni bodo še veliki napor, še zlasti zaradi obremenjenosti z zastarelo tehniko, tehnologijo in miselnostjo. Rešitev pa je predvsem v zagotavljanju ustreznih kadrov, stalnem usposabljanju in najširši načrtni kadrovske povezavi vključno z reševanjem tehnoloških viškov delovne sile. Tudi drobno gospodarstvo, tako družbeno kot zasebno, lahko nastopa kot komplementarni subjekt velikim sistemom in lahko zelo pomaga pri prestrukturiranju našega gospodarstva, je dejal Ivan Kuhar.

S sprejetjem protinflacijskega programa z interventnimi ukrepi konec lanskega leta se je tudi gospodarstvo naše občine znašlo v težavah. O tem je Ivan Kuhar dejal: »Sprejeto ekonomsko politiko se poglobljata gospodarska in družbena kriza, pri čemer so najbolj prizadete tiste organizacije zdraženega dela, ki so doslej dobro gospodarile in imele razvojno perspektivo. To pa niso naši cilji in ne moremo z njimi soglašati, še zlasti ne, ker smo v ZK opredelili ključna merila in kriterije za razvoj ekonomske politike in spremembe v ekonomskem sistemu.

Vse večje centralistično poseganje države, predpisovanje obnašanja posameznih gospodarskih in družbenih dejavnosti, administrativno ukrepanje in širjenje administracije na vseh ravneh oziroma prostor za samostojno vodenje poslovne politike v OZD, odvzema delavcem ustavno zagotovljene pravice odločanja o delitvi in razporejanju ustvarjenega dohodka in je resna ovira socialističnega samoupravljanja. Vse to povzroča tudi nezadovoljstvo, zaostrovanje konfliktov v OZD, medsebojno nezaupanje, apatijo, oportunitizem, kritičnost do vodstev in izstop iz ZK.

Zato so komunisti v večini osnovnih organizacij ocenjevali omenjene ukrepe kot resno oviro pri uresničevanju kongresnih usmeritev in razvojni preobrazbi naše družbe, ožene prostora za uspešno delovanje članov in organov ZK v sistemu socialističnega samoupravne demokracije. Na tej oceni temelji tudi zahteva za oceno smotnosti sprejetih ukrepov in ugotovitev osebne in kolektivne odgovornosti, če sprejeti ukrepi ne bodo dali ustreznih rezultatov pri uresničevanju uspešnejše ekonomske in razvojne politike.

Slabe družbene dejavnosti so ovira preobrazbi gospodarstva

Ustava daje izobraževanju, znanosti, zdravstvu, socialnemu skrbstvu in drugim družbenim dejavnostim sicer poseben družben pomen, saj prek njih dobiva družba ključne razvojne tvorce – ljudi z znanjem in spoštnimi prvinami življenjske kakovosti, ki so temelj in predpogoj za vsakršno ustvarjalno moderno inovativno družbo. V praksi pa se žal kaže drugače. Zaradi zaostrovanja gospodarske krize se država zateka k omejevalnim ukrepom prav na področju družbenih dejavnosti. To je še zlasti prišlo do izraza v zadnjem protinflacijskem programu. Seveda se s temi mogoče strinjati. O tem pa

dročju je Ivan Kuhar, predsednik občinskega komiteja, med drugim dejal: »Ob novem vrednotenju mesta družbenih dejavnosti se nam postavlja nekaj vprašanj, in sicer: Kakšen je pomen družbenih dejavnosti v družbeno razvojnem procesu? Kako sprožiti notranje programsko preurejanje družbenih dejavnosti in kako jih (re) organizirati, da bodo učinkoviteje opravljale svojo funkcijo v družbi? Že danes je jasno, da bomo morali še bolj uveljavljati svobodno menjavo, opraviti selekcijo in racionalizacijo programov, ponovno preučiti način financiranja, povečevati neposredno menjavo med izvajalskimi organizacijami in uporabniki, preučiti sistem organiziranja in upravljanja družbenih dejavnosti, okrepiti sistem odločanja v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti, preučiti sedanjo organiziranost v občini in mestu ter zagotoviti racionalizacijo, pa razrešiti nespornosti glede enakega družbeno-ekonomskega položaja delavcev v družbenih dejavnostih z delavci v gospodarstvu.

Poleg teh zadev s področja družbenih dejavnosti pa kaže poudariti tudi naša skupna prizadevanja za učinkovito delovanje delegatskega skupščinskega sistema v samoupravnih interesnih skupnostih, za večjo vlogo uporabnikov in izvajalcev, za gradnjo nadvse pomembnih objektov (šola, VVO in zdravstveni dom v kraji skupnosti Nove Fužine), za učinkovito delo aktivov zveze komunistov v teh dejavnostih in za uveljavljanje ustavne, zakonske in družbeno opredeljene vloge, s skupnimi prizadevanji, reševati najbolj pereče probleme, kar se kaže v začetku gradnje prej omenjenih deficitarnih objektov v Novih Fužinah.

Politični sistem socialističnega samoupravljanja

V osnovnih organizacijah in občinskih organih ZK so pri uveljavljanju in razvijanju socialističnega samoupravljanja največ pozornosti posvetili utrjevanju in poglobljanju ustavnega položaja delovnih ljudi ter uresničevanju in delovanju delegatskega in skupščinskega sistema. Po besedah iz referata smo bili v preteklem obdobju soočeni tudi z različnim enostranskimi težnjami po razvijanju takega političnega sistema, ki naj bi krepil centralizacijo administrativnih pooblastil, moč države, širil normativizem do vseh podrobnosti ter z birokratsko-etatsističnih »pozicij«

stema komunisti podpiramo vse tiste predloge, ki zagotavljajo krepitev ekonomskih zakonitosti, sproščanje blagovno tržnih odnosov, osebne inovativnosti ter krepitev odgovornosti delavcev pri upravljanju s sredstvi v družbeni lastnini. Ker se ustavne razprave še nadaljujejo, je poglavito, da se komunisti prizadevno vključimo v vse razprave, ki jih organizirata zveza sindikatov in socialistična zveza ter tam zastopamo usmeritve zveze komunistov, ki zadevajo spreminjanje ekonomskega in političnega sistema, racionalizacijo delegatskega skupščinskega sistema, uveljavljanje republike kot samoupravne socialistične skup-

Že pred sejo OK ZKS je bilo živahno. Delegati so oddali poverilnice in prejeli še nekaj gradiva (Foto: S. G.)

nosti, dograjevanje volilnega sistema, pravno državo, civilno družbo in krepitev socialističnega samoupravljanja.

Upreti in zavrniti pa moramo vse tiste pobude in predloge, ki krepijo etatizem, neustrezno vlogo države pri urejanju železnice, luškega, cestnega in PTT prometa, centralizirajo delo carinarnic in nekaterih drugih dejavnosti, ki terjajo konfederacijo ali celo odcepitev Slovenije od Jugoslavije, ožijo odgovornost republik in pokrajin za lasten razvoj in razvoj federacije, rušijo enakopravnost narodov in narodnosti v Jugoslaviji in vnašajo med ljudi nacionalni nemir in nezadovoljstvo. Ob zaostrovanju mednarodnih odnosov v Jugoslaviji moramo opozoriti na nevarnost in primere politične prakse, ki svojo učinkovitost gradi na zburjanju nacionalnih čustev tako, da različne težave in probleme prenaša na raven mednarodnih odnosov. Od tod pa do nacionalističnega in šovinističnega divjanja je potreben le še korak.

Kje smo s prenovo ZK?

Prenova zveze komunistov seveda ni kratkoročno opravilo, vendar nekaj njenih vsebinskih ciljev je moč doseči kaj hitro, če k temu prav pristopimo. Iz poročila smo slišali, da so proces prenove v večini osnovnih organizacij uresničevali v vsebini dela, organizacijski in akcijski krepitvi osnovnih organizacij in oblikah akcijskega povezovanja, v večji demokratizaciji dela in odprtosti dela, iskanju učinkovitejših in ustrežnejših oblik idejnega in akcijskega delovanja ter učinkovitega usposabljanja. Premalo pa je bilo narejenega za pomlajevanje in sprejemanje v organizacijo, za prenovo idejne in moralne zavesti in za prenovitev ugleda ZK ter diferenciaciji, ki bi temeljila na nastajanju nove večine v ZK. V praksi se ni začelo statutarno določilo glede letnega ocenjevanja dela članov ZK in zaostritve odgovornosti za neuresničevanje politike in ciljev ZK. V preteklem obdobju je iz ZK izstopilo 328 članov, sprejetih pa je bilo 40 novih članov. »V naslednjem dvoletnem obdobju so pred nami težke naloge. Zmogli jih bomo le, če bomo okrepili idejno, akcijsko, organizacijsko, kadrovsko in moralno prenovo ZK, če bomo okrog sebe strnili vse sile in moči sposobnih ljudi, ki so se pripravljali angažirati za tako razvojno strategijo naše družbe, ki bo zagotavljala izhod iz krize v moderno

in bogatejšo družbo razvitega socializma.« S temi besedami je izvenel uvodni referat predsednika občinskega komiteja ZKS, ki je skupaj s poročilom o delu organov občinske organizacije ZKS in programskimi usmeritvami občinske organizacije za obdobje prihodnjih dveh let tvoril osrednjo vsebino seje.

Razprava:

Na seji je bilo 16 razpravljalcev, ki so poročilo, referat in programske usmeritve še obogatili z živo besedo, izkušnjami in stališči osnovnih organizacij z najrazličnejših področij.

Inka Gorečan (iz OO ZK Selo) je opozorila na premajhen neposreden stik med OO ZK in občinskim komitejem. Meni, da je poročilo presplošno, in da mu manjka področje socialnega skrbstva, saj imamo družine, ki so na robu življenjske eksistence.

Radivoj Jesenšek (izvršni sekretar pri POK ZKS zadolžen za družbeno-ekonomske odnose) je dal oceno družbeno-ekonomskih odnosov in dosežene resolucijskih ciljev v občini in Ljubljani ter se še globlje dotaknil problematike »drvečega vlaka«, s katerega nimamo poguma skočiti.

Jelka Hrženjak (OO ZK VVO Pedenjski) je opozorila na pereč problem otroškega varstva, ki je ta čas predvsem v Novih Fužinah in na splošni problem preutenjenosti otrok, od majhnih stanovanj, premalo površin v VVO in kasneje v šolah, kar vpliva na psihični razvoj... Članarino je treba zmanjšati, metode dela v ZK pa spremeniti.

Stane Keber (predvojni komunist) je dejal, da se preveč ukvarjamo s prispevki v revijah in premalo z gospodarskimi vprašanji. Članki, da vznemirjajo ljudstvo, pomanjkanje mleka in življenjske razmere ljudstva pa nikogar ne vznemirjajo. Dejaj, da smo z ZK tik pred dvajsetletjem, če ne bomo spremenili načina dela in morale, bo ZK povsem izgubila svoj ugled in smisel. Politika mora stran od gospodarstva, vladati mora trg in ne država. Izrekel je čestitke Milanu Kučanu, predsedniku CK ZK Slovenije za njegovo trdno vztrajanje za novo kvaliteto odnosov.

Marko Lenarčič (OO ZK BTC) je predstavil problem novozgrajene prototakarinske cone, ki ne opravlja svoje funkcije. Prosil je občinske dejavnike za pomoč.

Zvone Štrukelj (OO ZK pri združenju obrtnikov) je dejal, da glavni zadržki za hitrejši razvoj drobnega gospodarstva v zasebni lasti ni v občini, temveč zunaj nje.

Jožko Čuk (direktor Saturnusa) je dejal, da se je 13. kongres ZKS opredelil za tržno ekonomijo, dogaja pa se ravno nasprotno. Še nikoli nismo bili podvrženi taki samovolji države, kot se to dogaja v zadnjem času. Dejaj, da so v Saturnusu lansko leto zaključili uspešno, kako bo letos, pa seveda nihče ne ve.

Miha Juhart (izvršni sekretar za družbenopolitični sistem) je svojo razpravo posvetil ustavnim spremembam in skrbni za kvaliteto javno razpravo, ki jo je dolžna zagotoviti predvsem

socialistična zveza. Z ustavnimi spremembami naj bi dosegli demokratičnejše družbene razmere.

Dušan Dolenc (OO ZK 25. maj) je oddal pisno razpravo.

Zdravko Stojanovič (ŽG, član OK) je govoril o pripombah železničarjev ŽG Ljubljana k osnutku pete točke X. amandmaja k ustavi SFRJ. Predlagana formulacija je za železničarje nesprejemljiva, saj bi taka ureditev delavce na železnici izdvojila iz sistema združenega dela in jih omejila v pravicah samoupravnega odločanja.

Jože Leskovšek (predsednik tovariškega razsodišča) je razpravo oddal pisno.

Vinko Tome (OO ZK Dušan Kveder-Tomaž) je govoril o humanizaciji odnosov v stanovanjski soseski, na vseh drugih ravneh in tudi o organizaciji ZK.

Franc Molan (član OK) je govoril o ustavnih spremembah in nujnosti, da z njimi uspemo zgraditi manj birokratsko družbo. Za konferenco je menil, da je zelo skrbno pripravljena.

Tina Tomlje (članica predstava ZK Slovenije) je dobro ocenila pravico in potek seje občinske konference. V svoji razpravi je pojasnila stališča CK ZKS do nekaterih vprašanj, ki so bila omenjena v razpravi in zelo podprla razpravo o humanizaciji naših odnosov in dela.

Vili Kranjc (OO ZK Kodeljevo) se je v razpravi čustveno dotaknil pisanja v članku »Zgodovina na gnojšču«, ki je bil objavljen v Mladini. Izrazil je užaljenost, ki jo občuti sleherni, ki je na primer 40 let vlagal voljo in moči v naš razvoj.

Leopold Kos (OO ZK Jože Moškrič-Ciril) se je v razpravi konkretnije dotaknil nekaterih področij dela in aktivnosti ZK, opisanih v poročilu.

Miro Vujihovič (OO ZK ŽG, CD-DSSS) je razpravo posvetil delovanju delegatskega sistema, še neutrjenim stikom med OO ZK in občinskim komitejem ter počasnim komunikacijam še zlasti z zapisniki osnovnih organizacij ZK. Tako mnoge pobude, dane v OO ZK, že zastarijo, preden pridejo do občinskega komiteja ali pa preprosto ostanejo v osnovni organizaciji.

S.G.

● S SEJE OBČINSKEGA SVETA ZS

Samoupravljanja je vse manj, malodušja pa čedalje več

Ti dve ugotovitvi sta se kot rdeča nit vlekli skozi razpravo, ki jo je spodbudilo poročilo družbenega pravobranilca samoupravljanja mesta Ljubljana o delu v preteklem letu na zadnji seji občinskega sveta Zveze sindikatov Ljubljana Moste-Polje.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja je ugotovil, da se v zadnjih letih izredno slabša ustavnost in zakonitost, tak način dela pa se največkrat skriva za samoupravnimi odločitvami, ki jih v OZD sprejemajo tako imenovani razširjeni kolegiji vodilnih in strokovnih delavcev mimo vseh samoupravnih organov. V zadnjem času je tudi veliko kršitev finančne discipline, posebno poglavje pa predstavlja varstvo družbene lastnine.

O tem so veliko zvedeli iz poročila o delu postaje milice Moste-Polje, ki so ga tudi obravnavali. Predvsem jih je zanimala prometna varnost, saj se je ta v lanskem letu primerjalno z letom poprej precej poslabšala. Razpravljalci so menili, da najbrž tudi zaradi nove Zaloške ceste, ki ni

zgrajena tako, kot bi morala biti, saj nima niti posebnega prometnega pasu za avtobus.

Poleg teh perečih zadev so člani ObS ZS na 12. redni seji obravnavali tekoče finančne zadeve ter podrobno pregledali delo ObS ZS od sredine januarja pa do te seje, to je do 25. 2. Ugotovili so, da so v OO ZS potekali zadnji občni zbori, letne seje konference OO ZS, veliko dela pa so imeli okrog stavkovnih pravil in z organizacijo temeljnih kandidacijskih konferenc, ki potekajo prav v tem času. Prav tako so zdaj v polnem teku obravnave zaključnih računov OZD in poslovnih poročil.

Prav o tem – o občnih zboreh in obravnavah poslovnih poročil – so imeli člani občinskega sveta ZS veliko povedati. To sta namreč akciji, kjer kot lani delovne skupine sodelujejo s posamezno osnovno organizacijo ZS. Ponovno pa vsi ugotavljajo, da so vedno ene in iste OO ZS, ki ne želijo pomoči občinskega sveta ZS, dokler nimajo takšnih plemov, da sami zaposijo zanje.

MARTINA M.

Gradnja podaljška Kurivoprodaje lepo poteka

Takole pa je potekalo postavljanje montažnih nosilcev za nadaljevanje poslovno skladiščnega objekta Kurivoprodaje v Mostah. Sredi decembra so graditelji SCT pričeli z odkopavanjem gramoza za polaganje točkovnih in pasovnih temeljev ter čas za montažne stebre. Naleteli pa so na ilovico in konglomerat (sprijemljivi škrlji), zato so morali temelje poglobljati in sanirati območje do nosilnega terena (sanacija je potekala s prostim betonom). Januarja so torej zabetonirali temelje in čase za stebre, v katere so v začetku tega meseca nameščali nosilne stebre dimenzije 60/60, višine 9,60 in 14,30 metra. Dvajset takih stebrov so zmontirali escetejenci, ki v tem času betonirajo že kletne stene. Na te in nosilne stebre bodo namestili fasadne elemente ter postavili strešno konstrukcijo in groba dela bodo končana. Nadaljevali pa bodo z notranjo zidavo sten in urejevanjem okolice. Pogodbena vrednost izgradnje skladiščne hale za les III. faze je ocenjena na 700 milijonov dinarjev. Projektant je Marjan Pezdirc, vodja projekta Boris Šest, vodja objekta Franc Kramberger, vsi escetejenci.

Na posnetku pa je postavljanje montažnih nosilcev ob pomoči avtodvigala tadano 75 ter žerjava liebherr 32/40, prve februarne dni.

A. O.